MIELIPIDE

Pienet erikoiskaupat, lähiruoka- ja luomutorit voivat hyödyntää isojen kauppojen, liikennemyymäläketjujen asiakasvirtoja. **LÄHIRUOKAFANI PEKKA RUSILA MIELIPIDEPALSTALLA**

LUKIJALTA

Monikulttuurinen Suomi tarvitsee toimenpiteitä

Monikulttuurisuuskeskustelu polkee paikoillaan, hioo väärää kiveä väärillä työkaluilla. Byrokratian tuskassa kylvämme outoja hedelmiä. Poliittiset puolueet etsivät viidakosta tummaa tuntumaa maustaakseen Suomi-kuvaa salonkikelpoiseksi.

Suomessa kuten muuallakin Euroopassa pesii jogurttirusinasyndrooma. Se sulautuu akatemian raameihin ja tunkeutuu politiikkaan, tieteeseen ja taiteeseen. Pitkässä juoksussa median vähemmistömaskotit luovat torjuntaa, joka kohdistuu vähemmistöjen ohella myös valtaväestöön. Se on ongelma, jota Suominiminen maa ei ansaitse.

Demografia muuttuu vauhdilla: viidentoista vuoden päästä viidesosa Helsingin asukkaista on vieraskielistä. Missä ovat toimenpiteet, yhteiskunnalliset suunnitelmat ja agendat?

Raimo Sailas totesi Paasitornissa 19.2., että Eurooppa velkaantuu kovaa vauhtia. Lääkitsemme tautia, mutta emme käy käsiksi taudin aiheuttajaan. Numeroiden lateleminen ja puoluepoliittisten teorioiden todisteleminen kielii kansalaisten aliarvioimisesta.

Päälle liimaamisella, pakkomielteisellä yliosaamisella, tietämisellä ja taitamisella tuotetaan käänteistä politiikkaa. Jos ei osaa ennustaa ja povata kuten mustalainen, miksi liehuttaa lippua tietäjänä ja taitajana? Päättäjien tulisi tunnustaa politiikassa rehottava henkinen osaamattomuus; se vapauttaisi luovuuden ja synnyttäisi innovatiivisuutta.

Milloin poliitikot ryhtyvät varauksetta rakentamaan moniarvoista suomalaista yhteiskuntaa? Ylpeilemme Pisatuloksilla, jotka eivät vastaa monikulttuurisia realiteetteja.

Jogurttirusina- ja kookospähkinäsyndroomat eivät tuota osaamista monikulttuurisen arjen pyörittämiseen, byrokratiaan, hallintoon, koulutukseen eikä työelämään. Suomella ei ole käsitystä siitä, miten ns. kotoutumisen tulisi tapahtua.

Käsite ”kotoutuminen” ontuu, kun aikuiset ja heidän lapsensa ovat Suomen kansalaisuuden saatuaankin yhä ”maahanmuuttajia”. Millaisista ”maahanmuuttajista” yhteiskuntamme parhaiten hyötyy – assimiloituneista, hajuttomista ja värittömistä, vai juurensa ja kulttuurinsa tuntevista yksilöistä?

Demokratia on kuin ufo, tuntematon ulkoinen käsite. Se tunkeutuu torakan lailla eri konteksteihin saastuttaen ja myrkyttäen ilmapiirin eriarvoisuudellaan. Elämmekö yhä sitä vaihetta, jolloin suomalaisia olivat vain valkoiset?

Ongelma ei piile sanoissa, vaan merkityksissä, joita sanoille annamme. Olisi korkea aika siivota vähemmistöihin kohdistuva kielteinen kielenkäyttö ja siirtyä asialliseen ja sivistyneeseen terminologiaan. Mustalainen ehdottaa, että demokratia otettaisiin osaksi merkitystä.

Eurooppaa prosessoidaan maasta kuuhun: ketkä sitä rakentavat? Eläkeläiset, syrjäytyneet opiskelijat, työttömät, heitteille jätetyt vanhukset vaiko maahanmuuttajat?

Suomea voisivat rakentaa suomenruotsalaiset, kuten tähänkin asti ja ottaa kaverikseen mustalaisen eli minut, toisen perinteisen vähemmistön edustajan. Siinä olisi historian lehtien havinaa.

Toivoa sopii, että vähemmistöt rakentavat Suomea yhdessä valtaväestön kanssa – missä, milloin ja miten?

Veijo Baltzar
kirjailija, kulttuurineuvos
Espoo

JOEL ROSENBERG

Elämmekö yhä sitä vaihetta, jolloin suomalaisia olivat vain valkoiset, Veijo Baltzar kysyy.

Kiitokset

Kiitos Antti Tarkkala hyvästä kirjoituksestasi (MT 15.3.). Meitä on suuri joukko, jotka olemme juuri samaa mieltä kanssasi. **Raija**

Tuulen voimaa

Tuulivoimako saasteetonta? Höpö höpö! Valosaaste 10 kilometriä ja melusaaste 3 kilometriä. Voimalat kaupunkien teollisuusalueille, missä nämä haitat jo ovat. **Metsätilallinen**

Anteeksi vaan

Saanko minä pyytämällä tekemäni tahattoman virheen EU-tukihakemuksessa anteeksi menettämättä 30 prosenttia kaikista tuista?

Pekka

Täten ilmoitamme olevamme pahoillamme ennen ja vastaisuudessa tekemistämme pimeistä kaupoista. Antaa olla jämpti näin.

Etelän jätkä

Kierrä veroja, jos jäät kiinni, pyydä anteeksi.Tämän hyväksyy maan hallituskin.

Ministerin vastuu?

Pilalle menee

Tämä hallitus pilaa kaiken. Vihreät määräävät ja kokoomus on apupuolueena. Talousasioilla ei voi puolustella kaikkia lakimuutoksia. **Järki hävinnyt**

Tietoa jakoon

Suomalainen ruoka on EU:n puhtaita (MT15.3.). Kirjoittakaa päivälehtiin kuluttajien tiedoksi. Maalla se jo tiedetään.

Infoa kuluttajille

Miksi?

Miksei Maaseudun Tulevaisuudessa ole Jaran lannoitteita?

Ei nimimerkkiä

VIERASKOLUMNI

Katse ylös turpeesta

Suomalaiselle julkiselle keskustelulle on ominaista se, että puhutaan toistensa ohi. Olen saanut lukea vihreiden turvepolitiikasta mitä värikkäimpiä väitteitä, joilla ei ole pohjaa todellisuudessa.

Turpeen energiakäytön puolestapuhujat ovat valmiita kääntämään asiat päälaelleen saadakseen rakkaalle turpeelleen positiivista huomiota. Reilumpaa olisi puhua niistä haasteista, jotka ovat joka tapauksessa edessä.

Turpeen käytöllä on hyötynsä polttoaineen kotimaisuuden ja työpaikkojen takia. Sen haitat ovat kuitenkin laajoja. Turvetuotanto aiheuttaa vesistöpäästöjä, mittavia ilmastopäästöjä ja tuhoaa suoluontoa.

Vaikka vesistöpäästöjä voidaan vähentää ja turvetuotantoa ohjata jo ojitetuille soille, ovat turvetuotannon ilmastopäästöt kivihiilen luokkaa. Tulevina vuosikymmeninä energiankäyttö siirtyy vähäpäästöisiin uusiutuviin lähteisiin kaikkialla.

Suomalaiset ansaitsevat puhtaan veden ja puhtaan luonnon. Eri puolilla maata laajat kansalaisliikkeet haluavat äänensä maakunnan päättäjien kuuluviin: vesistöjen pilaaminen on saatava kuriin, jottei siitä ole haittaa ympäristöllemme, asukkaiden viihtyvyydelle ja muille elinkeinoille.

Olen saanut paljon positiivista palautetta maanomistajilta, metsästäjiltä, kalastajilta ja elinkeinonharjoittajilta Suomen maaseudulla, että vihdoin joku puuttuu turvetuotannon vesistöongelmiin.

Vihreiden linja turpeen energiakäyttöön on selkeä: sen käyttöä on suunnitelmallisesti vähennettävä ja se on korvattava kotimaisella uusiutuvalla energialla.

Sateisen kesän aiheuttama turpeennoston vaikeutuminen sen sijaan ei ole vihreiden aikaansaannos eikä tavoite, niin kuin ei sekään, että ala ei ole osannut hankkia uusia ympäristön kannalta kestäviä aloja tuotantoon.

Lyhyellä aikavälillä turpeen polttoa voidaan jatkaa nykyisten laitosten käyttöiän turvaten, erityiseasti sivupolttoaineena metsähakkeen rinnalla. Samalla sen haitat vesistöille on minimoitava parhaalla puhdistustekniikalla.

Yhtään arvokasta suota ei enää voi ottaa tuotantoon, sillä suoluonnon tila on jo nyt vakavasti uhanalainen – esimerkiksi useiden riistalintujen kannalta soiden suojelu on välttämätöntä.

Ympäristöviranomaiset ovat purkamassa ruuhkia, jotta ympäristölupien käsittelyyn on aluehallinnon uudistamisen yhteydessä syntynyt, mikä nopeuttaa jo ojitettujen turvesoiden lupakäsittelyä.

Aikamme suuri valinta tehdään päästöjä aiheuttavien energiamuotojen – niin turpeen kuin kivihiilenkin – ja puhtaiden, kotimaisten uusiutuvien välillä.

Kivihiileen siirtyminen monissa laitoksissa on mahdollista vain, koska hiilen tupruttaminen ei maksa EU:n päästökaupassa tällä hetkellä juuri mitään. Tämä valuvika tullaan korjaamaan. Kansainväliset ilmastotavoitteet kiristyvät päästöjen vähentämisen edetessä ja tulevaisuuden menestyjät panostavat vähäpäästöisiin energiamuotoihin. Valinta ei ole turpeen ja kivihiilen välillä.

Turvetuotanto oli aikaisemmin valtion erityissuojeluksessa puhtaiden vesistöjen, uusiutuvan energian ja suomalaisen luonnon kustannuksella. Nyt siltäkin edellytetään yhteiskuntavastuuta.

Tämä on oikein. Uskon, että suomalaisen maaseudun asukkaat vesistöjemme rannoilla ovat samaa mieltä.

VILLE NIINISTÖ on ympäristöministeri ja vihreiden puheenjohtaja.

ville.niinisto@eduskunta.fi

Petopannat eivät aiheuta kärsimystä

Antti Tarkkalan mielestä (MT 15.3.2013) Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (Rktl) suurpetojen pannoitukset ovat liian kalliita ja aiheuttavat eläimille kärsimyksiä. Rktl pannoittaa suurpetoja lisätäkseen tietoa suurpetojen liikkeistä ja reviireistä.

Kaikille avoin susipuhelinpalvelu on välittänyt tietoa pannoitettujen susien liikkeistä myös viime syksynä. Rktl on vuosina 1998–2012 pannoittanut lähes 150 sutta ja 130 karhua.

Pantasusista on vuosien varrella ammuttu useita ja monta yksilöä on pannoitettu uudelleen. Pannan aiheuttama karvan kuluminen kaulan alueelta on ollut vähäistä. Tulehduksia tai muita ongelmia ei uusintapannoitusten yhteydessä tai metsästäjien taholta ole raportoitu.

Orivedellä luvatta tapetun karhun kaulasta otetuissa kuvissa näkyvä viiltohaava ei ollut pannan aiheuttama. Myöskään pannoitettujen suurpetojen käyttäytymisessä tai lisääntymisessä ei ole havaittu eroja pannattomiin yksilöihin verrattuna. Esimerkiksi pantasusi Ursa tuotti ensimmäistä kertaa lisääntyväksi naaraaksi keskimääräistä suuremman pentueen.

Rktl saa kaadetuista eläimistä metsästäjän täyttämän kaatolomakkeen, eikä näissä ole ollut mainintoja pannan aiheuttamista ongelmista. Eläimiä pannoitetaan tutkimusta varten laajasti eri puolilla maailmaa eikä menetelmää käytettäisi, jos pannat aiheuttaisivat eläimille kärsimystä.

Karhukannan arvioinnissa ulostenäytteistä kerättävä dna tuottaa arvokasta lisätietoa muun muassa kannan koon ja rakenteen arviointiin.

> Suurpetokantojen arviointi onnistuu vain tutkimuksen ja laajan metsästäjäkunnan yhteistyönä.

Vapaaehtoisten metsästäjien Kuhmosta keräämien näytteiden katoaminen inhimillisen erehdyksen takia oli erittäin valitettavaa. Näytteet on myöhemmin löydetty ja ne on hiljattain analysoitu laboratoriossa. Yhteenveto tuloksista valmistuu kevään aikana.

Rktl:n suurpetotutkimuksen budjetti on noin 750 000 euroa, josta pannoitukset muodostavat vain osan. Rajavartiolaitoksen helikoptereita tai henkilöstöä Rktl ei ole pannoituksissa käyttänyt.

Suurpetokantojen arviointi onnistuu vain tutkimuksen ja laajan metsästäjäkunnan yhteistyönä. Rktl toivookin, että vastakkainasettelun sijaan kaikki toimijat voisivat yhdessä yrittää löytää ratkaisuja suurpetojen aiheuttamiin ongelmiin.

Toivottavasti myös Perhon alueella voidaan järjestää laskenta, jossa käytetään samaa menetelmää kuin aiemmissa metsästäjien ja tutkimuksen yhteisissä laskennoissa.

Vesa Ruusila
tutkimusjohtaja
Ilpo Kojola
erikoistutkija
Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos

Lähiruuan kauppiaan hallittava monta niksiä

”Suurketjujen haastajien usko on koetuksella”, kirjoitettiin Helsingin Sanomissa 29.1.2013.

On helppo laittaa menestymättömyyden syy isoon kilpailijaan. Kannattaa aina ensin katsoa peiliin.

Pienet erikoiskaupat, lähiruoka- ja luomutorit voivat hyödyntää isojen kauppojen, liikennemyymäläketjujen asiakasvirtoja. Tästä on hyvä esimerkki Heinolasta, Lähiruokatori ja Cafe Heila, jotka hyödyntävät ABC-liikennemyymälän asiakasvirtaa.

Kummatkin ovat tyytyväisiä, jopa niin että ABC-ketju on neuvotellut vastaavien lähiruokatorien perustamisesta muuallekin, liikennevirtojen solmukohtiin. Ne tukevat toinen toisiaan. Asiakkailla on monta syytä poiketa.

Toinen tärkeä tekijä onnistumiselle on logistiikka. Tässä taas kaivataan pientuottajien yhteistyötä. Esimerkiksi sama pakettiauto voi tuoda kauppaan useamman tuottajan tuotteita.

Kolmas tärkeä tekijä ovat liikehuoneiston kustannukset. Ymmärrän hyvin, että ne ovat Helsingissä liian korkeat. Tässäkin on yhteistyömahdollisuus isojen ketjujen autotavarataloissa tai pihapiireissä.

Tuotteiden hintaan jatkossa vaikuttaa esimerkiksi luomutuotteiden kasvava tarjonta ja saatavuus. Yhä useammat asiakkaat ovat valmiit maksamaan enemmän tuotantoketjun läpinäkyvyydestä tuotteiden jäljitettävyydestä, lisäaineettomuudesta, puhtaudesta ja kotimaisuudesta.

Lähiruokatorin, luomukaupan valikoiman pitää olla riittävän laaja ja monipuolinen, jotta se kiinnostaa tämän päivän ja huomisen vaativia asiakaita. Asiakaspalvelun on oltava asiantuntevaa, neuvovaa ja opastavaa.

Pienen kaupan menestymisen kulmakivet ovat verkottuminen ja erilaistaminen. Erilaistaminen tarkoittaa esimerkiksi lihatiskiä, kalatiskiä, leipomoa, juustolaa tai tilaviiniä, kahvilassa pöytiintarjoilua ja niin edelleen. Tällaisen uuden lähiruokatorin sisäänajo ja kannattavaksi saaminen vaatii ainakin kolmen vuoden määrätietoisen työn tavoitteen saavuttamiseksi.

Pekka Rusila
lähiruokafani, luomupekka
Heinola

Metsätalouden konevähennykset ennallaan

Metsätalouteen hankittujen koneiden verovähennysmahdollisuudet olivat esillä Maaseudun Tulevaisuudessa (MT 8.3.). Vuoden 2012 verotusta varten annettuun yhtenäistämisohjeeseen viitaten lehden kirjoituksissa arvioitiin, että Verohallinnon suhtautuminen kalustopoistoihin olisi kiristynyt.

Konehankintojen vähennysmenettely ei ole muuttunut. Jos koneen pääasiallinen käyttö kohdistuu metsätalouteen, kone kuuluu metsätalouden kalustoon. Kalustoon kuuluminen tarkoittaa, että koneen hankintahinnan voi vähentää metsäverotuksessa vuotuisin poistoin. Maksimipoisto on 25 prosenttia poistamatta olevasta menojäännöksestä.

Jos koneen käytöstä alle puolet kohdistuu metsätalouteen, kone ei voi kuulua metsätalouden kalustoon. Koneen toteutuneet metsätalouskäytön kustannukset voi verotuksessa kuitenkin tällöinkin vähentää yhtenäistämisohjeessa kuvatulla tavalla. Moottorikelkalle ja mönkijälle on ohjeessa annettu muun selvityksen puuttuessa käytettäväksi 14 euron käyttötuntiperusteinen vähennys.

Uudistetussa yhtenäistämisohjeen tekstissä on aiempaa tarkemmin selvitetty sitä, että yksityistalouden käyttöön otettujen polttopuiden teosta ja kuljetuksesta aiheutuneet kustannukset eivät ole metsätalouden pääomatulosta vähennettävissä, koska puutavaran arvo on vastaavasti metsänomistajalle verovapaata.

Tämän vuoksi koneen käyttö yksityistalouden polttopuiden korjuussa ei myöskään ole metsätalouskäyttöä selvitettäessä koneen kuulumista metsätalouden kalustoon.

Kari Pilhjerta
ylitarkastaja
Verohallinto

HUIDUNPERÄ

Kinkereiden puheen ollen

Näihin aikoihin vuodesta on meillä ollut tapana elää kinkerien aikaa. Ymmärrettävää on, että tätä historiallista perinnettä ei meillä asutuskeskuksissamme kaupungeista puhumatta tunneta, mutta maaseudun seurakunnissa se nykyisin edelleen elää ja toimii.

Kyseessä on tällöin erityisen vanha kirkollinen perinne. Sitä Ruotsin piispa Getzelius vanhempi aikanaan, jo vuoden 1686 kirkkolain perusteella, alkoi Suomessa toteuttaa. Kinkerit tapasivat silloin olla kirkon erityisen vahva koulutusmuoto. Sen avulla silloin aikalaiset, lähinnä aikuiset, saivat lukutaidon ja oppivat myös kristinuskon perusasiat.

Kinkeriperinne oli alkujaan lähtöisin keskiajan papiston ripitysmatkoista. Niistä tuli kirkon harjoittamia, melkoisen kovia väestön lukutaidon ja myös kristinopin tietouden kuulustelutapahtumia.

Sanan kinkeri on muuten todettu syntyneen ruotsin gengiärdh-sanasta, Se kuuluu alkujaan merkinneen piispojen matkakestitystä.

Vielä 1800-luvun puolivälissä syntynyt aikuisväestö saattoi suhtautua kinkereihin ja niiden järjestäjiin eli papistoon pelonsekaisin tuntein, kirkon opetustilanteista oli aikuisväestön puheen ollen silloin kyse.

Tavaksi tuli, että kinkerit järjestettiin seurakunnissa kylittäin kerran vuodessa yhden talon vuorollaan huolehtiessa niiden isännyydestä. Talojen kunnia-asiana oli tällöin tarjota kirkon edustajille ja kyläkunnan kinkeriväelle kunnon pitoateria. Vuoden juhlavasta tapahtumasta oli taloissa silloin kyse.

Vuonna 2007 meillä esimerkiksi pidettiin 3 110 kinkerit. Niihin osallistui lähes 65 000 seurakuntalaista. Eniten kinkereitä oli Mikkelin hiippakunnassa. Siellä järjestettiin 12:t kinkerit seurakuntaa kohti. Lapuan hiippakunnassa vastaava luku oli kymmenen. Vuonna 2011 kinkereillemme osallistui kaikkiaan 51 000 henkeä.

> Uutta käytäntöä näyttää olevan, että kaksi naapurusta yhdessä hoitavat kinkerien isännyyttä.

Kiintoisa on sikäläisen tuomiorovasti Juha Ikolan mielipide nykyisestä kinkerijärjestelmästämme. Hänen seurakuntansa pitää mielellään yllä tätä perinnettä, sillä ”siinä seurakunta menee sinne missä ihmiset ovat, kylille ja koteihin. Kinkereillä koetaan naapuruston keralla yhteenkuuluvuuden tunnetta, mikä on entistä tärkeämpää, kun spontaani kyläily vähenee ja moni kylä on menettänyt alakoulunsa.”

Tarkoitus on Lapualla nyt uudistaa kinkerikartta ja järjestää useat seurakunnalliset toiminnat kinkeripiireittäin. Niitä ovat rovastin mukaan alueen diakonia- ja lähetyspiirien työ, pyhäkoulujen toiminta ja yhteisvastuukeräyksen hoito. Perinteinen kylänvanhinkin toimineen tunnetaan.

Kirkon alkuperäinen, koulutuksellinen, vaatelias luonne on sittemmin, koulujärjestelmämme toteuduttua, muuttunut. Keskiajalla aloitetut lukukinkerit ovat nykyisin vuosittain maaseutukylien taloissa kirkon ja seurakunnan yhteisiä hartaustilaisuuksia ja yhteishengen ilmauksia, jolloin papin puheet ja yhteiset, kanttorin säestämät virret kuuluvat asiaan.

Kinkerit ovat merkittävä tapahtuma nykyisin varsinkin maamme rippikoululaisille.

Monessa alueeltaan laajassa maaseutuseurakunnassa kirkkoherralla on nyt tapana saapua kinkeritaloon jo edellisenä iltana. Talossa pidetään tällöin iltaseurat, ja pappi yöpyy kinkeritalossa.

Uutta käytäntöä näyttää myös olevan, että kaksi naapurusta yhdessä hoitavat kinkerien isännyyttä ja että muutamat naapurit järjestävät yhteiskinkerit seurakuntatalossa.

Viime aikoina on usein todettu, että aiheellista olisi saada tähänastista enemmän nuoria ja myös lapsia näille kinkereille. On ehdotettu näihin tilaisuuksiin pyhäkoululaisten ja rippikoululaisten laulu- ja kuoroesityksiä, lapsille omaa leikkitilaakin, jotta vanhemmat pääsevät osallistumaan. Jopa kinkeriseuroiksi nimeämistä on ehdotettu, jotta tilaisuuden avoimuus samalla silloin korostuu.

Kinkeriperinne maaseudun alkuperäisenä, historiallisena ilmiönä oloissamme jatkunee, Huidunperällä todettiin. Ajat toki muuttuvat ja sukupolvet vaihtuvat.

Mutta kirkon ja maaseudun kyläyhteisöjen tuttua ja pitkää, historiallista yhteisperinnettä sopii ja on syytä edelleen arvostaa ja jatkaa tässä jo uudelle vuosituhannelle ehtineessä, globalisoituneessa maailmassa.

HEIKINTYTÄR